

Przedmiotowe zasady oceniania z biologii obowiązujące w II Liceum Ogólnokształcącym w Chojnicach

1. Oceniamy:

Wiadomości, których zakres wyznacza realizowany przez nauczyciela program nauczania z biologii.

Umiejętności, które szczegółowo określone zostały w różnych dokumentach oświatowych, Podstawie programowej, Informatorze maturalnym i wyliczone są w wymaganiach edukacyjnych dla każdej klasy.

Postawy, przez które rozumiemy stopień zaangażowania ucznia w proces kształcenia.

2. Sprawdzamy wiedzę i umiejętności ucznia za pomocą:

Prac pisemnych, zbudowanych z różnorodnych typów zadań (zadań wyboru wielokrotnego, z luką, na dobieranie, prawda-falsz, krótkiej i dłuższej odpowiedzi). Pytania nie mogą być przypadkowe, muszą wynikać z realizowanego programu nauczania. Uczeń informowany jest z odpowiednim wyprzedzeniem o terminie przeprowadzenia testu i materiale rzeczowym, na którym jest on oparty. które dzielimy na: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki.

– Przez **pracę klasową** należy rozumieć pracę pisemną obejmującą dużą partię materiału (np. cały dział), zapowiedzianą z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem.

– **Sprawdziany** to na ogół prace obejmujące pewien fragment większego działu. Muszą być one zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem.

– **Kartkówki** nie muszą być zapowiedziane i obejmują tylko trzy ostatnie lekcje.

Ponadto, w klasach realizujących biologię w zakresie rozszerzonym przeprowadza się dodatkowe **analizy**, z których osiągnięcia w dzienniku dokumentowane są w postaci procentowego wyniku:

– w klasach od drugiej do czwartej uczniowie piszą szereg prac powtórzeniowych (tzw. maturki),

– w klasach trzecich na poziomie rozszerzonym przeprowadza się badanie wyników nauczania (uczeń nie otrzymuje oceny),

– w ostatniej klasie przeprowadza się jedną lub dwie matury próbne (uczeń nie otrzymuje oceny).

3. Oceniamy zaangażowanie w proces kształcenia obserwując:

Zaangażowany udział w lekcji, przez który rozumiemy nie tylko aktywność przejawiającą się zgłaszaniem i udzielaniem odpowiedzi, ale także aktywne słuchanie, sporządzanie notatek, wykonywanie poleceń i uczestnictwo w pracach zespołów.

Gotowość do wykonywania zadań dodatkowych, takich, które nauczyciel zleca jako nadobowiązkowe.

Udział w konkursach przedmiotowych, olimpiadach, przeglądach itp.

4. Stosujemy następujące kryteria:

Ocena	Praca klasowa / sprawdzian [%]	Kartkówka [%]
celująca	100	
bardzo dobry + bardzo dobry bardzo dobry -	96 – 99 92 – 95 86 – 91	100 92 – 95 86 – 91
dobry + dobry dobry -	80 – 85 77 – 79 71 – 76	80 – 85 77 – 79 71 – 76
dostateczny + dostateczny dostateczny -	65 – 70 57 – 64 51 – 56	65 – 70 57 – 64 51 – 56
dopuszczający + dopuszczający dopuszczający -	45 – 50 44 40 – 43	45 – 50 44 40 – 43
niedostateczny + niedostateczny	34 – 39 >33	34 – 39 >33

5. Przestrzegamy systematyczności oceniania:

Każdy uczeń musi zdobyć przynajmniej o jedną ocenę więcej niż ma godzin w tygodniu. Jest to ilość minimalna, ilość faktyczna zależy od materiału nauczania i uznania nauczyciela.

Na początku semestru nauczyciel informuje uczniów o ilości, formie i przybliżonym terminie prac klasowych.

Uczeń nieobecny na zapowiedzianej pracy pisemnej musi ją napisać w terminie i formie wskazanej przez nauczyciela.

Uczeń ma prawo do poprawy oceny z pracy klasowej lub sprawdzianu w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania poprawionej pracy. Poprawianie pozostałych ocen ma miejsce tylko i wyłącznie za zgodą nauczyciela.

6. Ustalamy ocenę śródroczną i roczną:

Każda zdobyta przez ucznia ocena jest ważna. Tym niemniej ustalając ocenę, która jest podsumowaniem pracy, różnicujemy ich znaczenie.

Najważniejsze są oceny uzyskane za pracę, co do której nie mamy wątpliwości, że była pracą samodzielną. Oznacza to, że najwyższą rangę przypisujemy ocenom za prace klasowe i sprawdziany, kartkówki. Rangę niższą mają prace pisemne z bieżącego materiału, które nie zawierają zadań maturalnych (waga 2) oraz np. oceny za pracę w zespołach oraz ocena za zaangażowanie (waga 1-3).

7. Umożliwiamy podwyższenie oceny:

Uczeń ma prawo ubiegać się o podwyższenie rocznej z zajęć edukacyjnych, jeżeli:

- 1) uzyskane przez niego wyniki cząstkowe wskazują, że jego wiedza i umiejętności przekraczają wymagania przewidywanej oceny rocznej,
- 2) zaliczy na odpowiednią ocenę test z materiału nauczania właściwego dla okresu klasyfikacji

Aby uzyskać ocenę wyższą, uczeń musi zaliczyć test z materiału nauczania właściwego dla okresu klasyfikacji.

- klasy realizujące biologię w zakresie podstawowym: test składa się z 5 pytań otwartych i 5 zamkniętych
- klasy realizujące biologię w zakresie rozszerzonym: test składa się z 10 pytań otwartych (typu maturalnego) i 5 zamkniętych

W razie uzyskania oceny niedostatecznej za pierwszy semestr uczeń ma obowiązek uzupełnienia braków w wiedzy i umiejętnościach w takim stopniu, by uniknąć pogłębienia się problemu z nauką w 2 semestrze. W ciągu 7 dni od klasyfikacyjnej rady pedagogicznej, nauczyciel przekazuje uczniowi pisemny zakres materiału do uzupełnienia oraz wyznacza formę i termin, uwzględniając różne uwarunkowania np. problemy zdrowotne, ilość uzyskanych śródrocznych ocen niedostatecznych przez konkretnego ucznia itp.

Ocenę uzyskaną przez ucznia nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym w 2 semestrze w rubryce „zaliczenie 1 sem.” z wagą 0.

8. Ustalamy zasady zdawania egzaminów klasyfikacyjnych, sprawdzających i poprawkowych:

Szczegółowe zasady przeprowadzenia powyższych egzaminów reguluje Statut Szkoły w § 46-48.

Egzamin klasyfikacyjny, sprawdzający lub poprawkowy składa się z części pisemnej i ustnej. Przeprowadza się go z zakresu całego materiału zrealizowanego w danym roku szkolnym.

- w części ustnej egzaminu uczeń losuje jeden z kilku przygotowanych zestawów. Każdy zestaw zawiera 3 pytania. Egzamin ustny trwa 40 minut (20 minut na przygotowanie i 20 minut na odpowiedź).
- egzamin pisemny składa się z pytań zamkniętych i otwartych i trwa 60 minut
- klasy realizujące biologię w zakresie podstawowym: test składa się z 5 pytań otwartych i 5 zamkniętych
- klasy realizujące biologię w zakresie rozszerzonym: test składa się z 10 pytań otwartych (typu maturalnego) i 5 zamkniętych

9. Zgodnie z zapisem WZO ustalamy wagi przy ocenach, z zastosowaniem poniższych uściśleń:

a) dla prac klasowych:	*waga 6 – prace typu maturalnego
b) dla sprawdzianów:	*waga 5 – prace typu maturalnego
c) dla kartkówek:	*waga 4 – prace typu maturalnego
d) dla krótkich kartkówek:	*waga 2 – materiał z bieżącego materiału
e) dla prac w zespołach wymagających kreatywności:	*waga 1 – 3
f) ocena za zaangażowanie:	*waga 1

10. W przypadku nauczania zdalnego:

- a) stosujemy kryteria ocen dla wszystkich prac, jak dla kartkówki (maksymalna ocena to bardzo dobry +)
 b) premiujemy aktywność na lekcjach on-line dodatkowymi ocenami, których waga wynosi 4

11. Kryteria wymagań na poszczególne oceny

KRYTERIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	CELUJĄCY uczeń:	BARDZO DOBRY uczeń:	DOBRY uczeń:	DOSTATECZNY uczeń:	DOPUSZCZAJĄCY uczeń
Stopień opanowania wiadomości	biegle opanował wszystkie wiadomości z zakresu programu nauczania lub dodatkowo przyswoił wiadomości wykraczające poza zakres programu nauczania	opanował wszystkie wiadomości z zakresu programu nauczania	wykazuje niewielkie braki w opanowaniu materiału programowego	ma braki w opanowaniu wiedzy z zakresu programu nauczania	wykazuje braki z zakresu podstawowych wiadomości objętych programem nauczania
Rozumienie materiału nauczania	interpretuje zdobytą wiedzę w sposób samodzielny i oryginalny	samodzielnie interpretuje posiadane wiadomości	rozumie zdobytą wiedzę dzięki częściowej pomocy nauczyciela	rozumie zdobytą wiedzę dzięki pomocy nauczyciela	nie rozumie części materiału programowego
Stosowanie wiadomości	samodzielnie wykorzystuje zdobyte wiadomości w sytuacjach problemowych	samodzielnie stosuje nabyte wiadomości	stosuje zdobytą wiedzę przy niewielkiej pomocy nauczyciela	stosuje zdobytą wiedzę przy pomocy nauczyciela	stosuje zdobytą wiedzę przy wydatnej pomocy nauczyciela
Prezentacja zdobytej wiedzy	prezentuje wiedzę, posługując się precyzyjnym językiem słownictwem naukowym z zakresu biologii, potrafi samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów	potrafi samodzielnie interpretować zjawiska oraz bronić swych poglądów	samodzielnie pracuje z podręcznikiem i materiałem źródłowym	próbuje porównywać, wnioskować i zajmować określone stanowisko	popelnia częste błędy, jednak z pomocą nauczyciela jest w stanie nadrobić braki w podstawowych umiejętnościach
Trwałość zdobytej wiedzy	swobodnie operuje wiedzą pochodzącą z różnych źródeł	swobodnie operuje wiedzą z zakresu programu nauczania	w każdej sytuacji wykazuje się dobrą znajomością zdobytej wiedzy	przejawia braki w trwałym opanowaniu materiału programowego	w niewielkim stopniu utrwała zdobytą wiedzę

12. Ustalenia dodatkowe dla uczniów ze specyficznymi deficytami

Wymagania uwzględniają dostosowania podyktowane opiniami i orzeczeniami PPP.

UCZNIOWIE SŁABO SŁYSZĄCY

- zapewnić optymalne warunki do odbioru mowy w klasie szkolnej (najlepiej w pobliżu tablicy i lepiej słyszącym uchem w kierunku rówieśników),
- wydając polecenia – zwracać się twarzą ku uczennicy, patrzeć na nią – gdy mówi; pomoże to w odczytywaniu mowy z ust, powtórzyć w przypadku niezrozumienia,

UCZNIOWIE NIEDOWIDZĄCY

- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- właściwe umiejscowienie dziecka w klasie (zapobiegające odbłaskowi pojawiającemu się w pobliżu okna, zapewniające właściwe oświetlenie i widoczność)
- udostępnianie tekstów (np. testów sprawdzających wiedzę) w wersji powiększonej
- podawanie modeli i przedmiotów do obejrzenia z bliska
- zwracanie uwagi na szybką męczliwość dziecka związaną ze zużywaniem większej energii na patrzenie i interpretację informacji uzyskanych ten sposób (wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań)
- umożliwienie dziecku korzystania z nagrań
- częste zadawanie pytania: „co widzisz?” dla sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych
- rysunki na tablicy należy wykonywać na czystej powierzchni z użyciem białej lub żółtej kredy; kolorowej kredy należy unikać.
- przy demonstracji map, plansz i tablic z rysunkami, diagramami, schematami i tabelami nauczyciele powinni zwracać uwagę na ich czytelność dla uczniów słabowidzących, a mianowicie, czy są one odpowiedniej wielkości, narysowane odpowiedniej grubości liniami, z odpowiednim kontrastem barwnym i kontrastem w stosunku do tła, a także czy znajdują się w odpowiedniej odległości od nich

UCZNIOWIE Z DYSLEKSJĄ, DYSGRAFIĄ, DYSORTOGRAFIĄ

UCZNIOWIE, U KTÓRYCH NALEŻY DOSTOSOWAĆ WYMAGANIA EDUKACYJNE

UCZNIOWIE Z UPOŚLEDZENIEM W STOPNIU LEKKIM

- dbać o zajmowanie przez ucznia miejsca w pierwszej ławce,
- wydłużyć czas podczas sprawdzianów, testów i klasówek oraz przeznaczonego na przepisywanie z tablicy, wykonywania zadań wymagających pisania i czytania,
- zapewnić bardzo dobrą jakość w kserokopiach kart pracy wykorzystywanych do pracy z dzieckiem,
- podczas oceny prac pisemnych należy brać pod uwagę, że dziecko może nie mieścić liter w liniaturze, mogą być one niekształtne,
- należy ograniczać krytykowanie na rzecz jasnego wskazywania, jak należy wykonać zadanie,
- doceniać zarówno efekty ale i wysiłek dziecka w pokonywaniu trudności,
- motywować do nauki poprzez pozytywne wzmocnienia, docenienia wysiłku, aktywność dziecka, wkład pracy, zainteresowanie przedmiotem, systematyczność,
- pozostawać w ścisłym kontakcie z rodzicami,
- zapewnienie dziecku poczucia bezpieczeństwa, możliwości rozmowy z nauczycielem
- w każdej chwili, bliskiej więzi z prowadzącym zajęcia oraz kolegami, dobrego samopoczucia w grupie,
- stosowanie przejrzystych kryteriów oceniania oraz uczciwych ocen,
- powolne, systematyczne przechodzenie od zadań łatwiejszych do trudniejszych,
- pobudzanie motywacji i chęci do wysiłku poprzez stosowanie różnorodnych i ciekawych ćwiczeń,
- dostosowanie czasu trwania poszczególnych ćwiczeń do możliwości dziecka,
- stworzenie odpowiednich warunków oraz maksymalne wykorzystanie naturalnego potencjału dziecka do usprawniania zaburzonych funkcji,
- istotne jest zaakceptowanie przez nauczyciela ograniczeń takiego ucznia, nie wyśmiewanie,
- często mówić do dziecka ponieważ wymaga ono zachęcania do pracy, sprawdzanie czy wykonało te prace,

- wyznaczanie niezbyt odległych celów działania i określanie sposobów ich realizacji,
- systematyczne przyzwyczajanie dziecka do finalizowania każdego rozpoczętego zadania,
- stała kontrola i przypominanie o obowiązkach oraz pomoc w ich realizacji,
- mówić do dziecka jasno i wyraźnie, aby uniknąć nieporozumień,
- nie narażać dziecka na porażkę, stawiając go w trudnej sytuacji przerastającej jego możliwości,
- dostosować wymagania do indywidualnych potrzeb dziecka.

UCZNIOWIE Z ZESPOŁEM ASPERGERA

- dostosowanie do indywidualnych potrzeb ucznia miejsca nauki i procesu nauczania;
- eliminowanie bodźców rozprasających (wzrokowych, słuchowych); dostosowanie metod i form pracy do indywidualnych potrzeb ucznia;
- stosowanie modelu edukacji opartego na doświadczeniu;
- popieranie informacji słownych tekstem pisany albo obrazem, ilustracją, filmem;
- zwracanie się do dziecka bezpośrednio po imieniu, powtarzanie poleceń,
- sprawdzanie stopnia zrozumienia polecenia, czekanie aż rozpocznie pracę; używanie krótkich zdań i podawanie jasnych instrukcji;
- zachęcanie ucznia, by w razie potrzeby prosił o powtórzenie, uproszczenie czy zapisanie polecenia;
- uwzględnianie deficytów w zakresie rozumienia niedosłownych wypowiedzi, ironii, metafor, słów i wyrażen wieloznacznych, a także pojęć abstrakcyjnych,
- kreatywne wykorzystywanie zainteresowań ucznia;
- dbanie o pozytywną więź z dzieckiem, praca w oparciu o tzw. pozytywne wzmocnienia – pochwały, nagradzanie;
- wdrażanie i oczekiwanie od ucznia przestrzegania zasad panujących w szkole;
- pomoc w sytuacjach przeżywanego stresu poprzez przewidywanie, zapobieganie,
- wspieranie i umożliwianie kontaktów społecznych;
- indywidualizacja wymagań i ocen z poszczególnych przedmiotów.

Cele pracy:

- otoczyć wzmoczoną opieką wychowawczą,
- zwracanie uwagi na nawiązywanie poprawnych relacji rówieśniczych,
- motywowanie do rozwiązywania różnorodnych zadań o różnym stopniu trudności,
- minimalizowanie napięcia emocjonalnego,
- kształtowanie odpowiedniej postawy wobec obowiązków szkolnych i domowych,
- uczenie odpowiedzialności za własne postępowanie,
- motywowanie do systematycznej samodzielnej pracy poprzez pozytywne wzmocnienia,
- wskazywanie na rozwijające formy aktywności,
- pobudzanie, gdzie jest to tylko możliwe do rozsądnej współpracy i wzajemnej pomocy,
- stwarzanie atmosfery życzliwości, tolerancji, bezpieczeństwa, akceptacji,
- budowanie poczucia własnej wartości,
- zachęcanie do przeprowadzenia zadania od początku do końca,
- umotywowanie przestrzegania ustalonych zasad, samokontrola,
- wspieranie dziecka podczas niepowodzeń,
- pomoc dziecku w adaptacji w nowym środowisku oraz jego integracji w klasie,
- zachęcanie dziecka do aktywnego udziału w zajęciach, podejmowania różnych form aktywności,
- ukazanie mocnych stron dziecka,
- wzbudzenie radości i zadowolenia z własnej pracy i jej efektów,
- wyciszenie i relaksacja,
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie z problemami,
- stymulowanie procesów poznawczych- spostrzegawczość, uwaga, pamięć, myślenie.

Nauczyciele biologii

Monika Gancarz

Karol Łukowicz